

541. KÁROLYI MIHÁLY TÁVIRATA A MAGYAR KÜLÜGYMINISZTERIUMHOZ

(Párizs, 1948. október 30.)

UNESCO beyrouth-i konferencia ügyében érdeklődtünk lengyeleknél. Először úgy látszott, hogy bojkottálják, de most mégis mennek. Végleges utasításokat varsói delegátusuk hozta, két nap múlva.

Véleményem szerint, tekintettel arra, hogy UNESCO még anyagi segítséget jelenthet, vegyünk részt, kérem illetékes helyen közbenjárni.

Csehszlovák Külügyminisztérium telefonon Ferenczit hívta, sürgette részvételünket és felajánlotta a prágai repülőgépet. Javasolta, hogy lengyel-magyar-cseh delegáció tegyen hivatalos látogatást Izraelben, ellensúlyozván konferencián való részvételünket. Részletes jelentés futárral megy.¹

KÜM irattára. Párizsi táviratok (eredeti tisztázat)

¹ A Külügyminisztérium (Heltai György tanácsos) 1948. március 25-én a következő utasítást küldte Károlyi Mihálynak: „Tisztelettel értesitem Követ Urat, hogy az állandó magyar UNESCO-megbízottól a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszterhez érkezett jelentések egyikében a következő politikai jellegű anyag található: »b) Lengyelország igen fontos javaslatot készít elő a második UNESCO-konferenciára (Beiruth-Libanon, novemberben). Azt ajánlja, hogy az együttműködés az UNESCO-ban ne csak országonként legyen szervezve, hanem politikai és földrajzi összetartozásuk szerint is. Kelet-Európa együttműködése ezzel könnyebbé válna. Franciaország természetesen erőiesen ellenezni fogja ezt a tervet, miután ez a decentralizáció nagyon csökkentené a befolyását. Javasolnám, hogy a magyar kormány dolgozza ki véleményét ezzel a javaslattal kapcsolatban.»

Mielőtt ebben a kérdésben a magyar kormány állást foglalhatna, szükséges lenne megtudni, hogy milyen természetű javaslat kidolgozására gondol a lengyel megbízott, és milyen módokat kívánja ezt előterjeszteni. Ennek következtében felkérem Követ Urat, hogy az UNESCO mellett működő magyar kormány megbízott útján ez ügyre vonatkozó részletes jelentést felterjeszteni szíveskedjék.

Egyúttal azonos értelmű utasítást küldtem varsói követségünknek.

A miniszter rendelkezése." Az utasítást Ferenczinek csak jóval később, május 11-én küldték meg. (MOL XIX-f-30-a 22. doboz, eredeti)

542. KÁROLYI MIHÁLY RAJK LÁSZLÓHOZ

(Párizs, 1948. november 2.)

A Franciaországi Magyarok Demokratikus
Egyesületének jelentése a Nord-Pas-de-Calais-i helyzetről

Politikai beszámoló

A Franciaországi Magyarok Egyesületének központi bizottsága október 17-én leküldte az északi bányavidékre Kiss Péter vidéki titkárt és Baki Józsefet, a szociális központ vezetőjét, hogy személyesen győződjenek meg az ottani helyzetről. Csak két napig voltak ott, és noha a helyzet lényegesen megváltozott azóta, mégis szükségesnek tartjuk, hogy a helyzetről beszámoljunk.

Első útjuk Roubaix-ba vezetett, ahol egyesületük vezetőségével aktuális mozgalmi kérdésekről tanácskoztak. Az ottani magyar textilmunkások anyagi helyzete a sovány kereseti lehetőségek folytán elég rossz, (havi 8-10-12 ezer frankot keresnek.) Életnívójuk ennek következtében a létminimum körül mozog. Semmi olyan kiadást nem engedhetnek meg, ami szorosan nem vág a létfenntartáshoz. Mégis munkabeszüntetésről náluk ebben a pillanatban nem lehet szó, mivel az elmúlt hónapok folyamán már voltak munkabeszüntetések, javítottak is valamit helyzetükön, ami már az állandóan felfelé menő drágaság következtében a múlté. Mégis, pillanatnyilag a textilvidéken csend van.